

"Sərhədləri aşmaq: firavan gələcək naminə D8 əməkdaşlığı"

Bakıda keçirilən "Həmrəy fəaliyyət: yeni və ədalətli dünya üçün Qlobal Cənub QHT-lərinin gücləndirilməsi" adlı beynəlxalq Forum çərçivəsində "Sərhədləri aşmaq: firavan gələcək naminə D8 əməkdaşlığı" mövzusunda panel müzakirəsi təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasın moderatoru Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondunun şöbə müdiri Ordu-xan Qəhrəmanzadə olub. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın D8-ə üzv olması bizim üçün tarixi bir addımdır. Bu, təşkilatın yaranmasından sonra baş tutan ilk genişlənmə hadisəsidir. Bu fakt Prezident İlham Əliyevin uğurlu və ardıcıl xarici siyasətinin bariz göstəricisidir. Şöbə müdiri bildirib ki, biz iqtisadi, sosial və siyasi əməkdaşlıq üçün güclü bir platformada birləşməyimizdən qürur duyuruq. Qlobal müsəlman əhalisinin 60 faizini təmsil edən üzv dövlətlərlə yanaşı, Azərbaycanın D8-ə qoşulması ölkəmizin artan beynəlxalq nüfuzunu və etibarlı liderliyini əks etdirir. Şərqlə Qərb arasında körpü rolunu oynayan, İslam mədəniyyəti və sivilizasiyasının əsas mərkəzlərindən biri kimi Azərbaycan iqtisadi əməkdaşlığın, regional sabitliyin və islam həmrəyliyinə təşviqinə, eləcə də bütün dünyada islamofobiya ilə mübarizəyə dəstək olmaqla D8-in missiyasına əhəmiyyətli töhfə verəcək.

Türkiyə və Azərbaycan İş Adamları və Sənayeçiləri İctimai Birliyinin sədri Hüseyn Böyükfırat qeyd edib ki, bu gün dünyada ən çox ehtiyac duyulan dəyərlər D8 bayrağında ifadə olunan altı əsas prinsipdə əks olunub. Bunlar müharibə yox, sülh, münaqişə yox, dia-loq, ikili standartlar yox, ədalət, üstünlük yox, bərabərlik, istismar yox, əməkdaşlıq, zülm və hökmranlıq yox,

insan haqları, demokratiya və azadlıqdır. Bu prinsiplər yalnız D8 ölkələri üçün deyil, bütün dünya üçün vacibdir.

H.Böyükfırat bildirib ki, qeyri-hökumət təşkilatları cəmiyyətin vicdanını təmsil edir. Bu gün D8 ölkələrinin və ümumilikdə müsəlman dövlətlərinin vətəndaş cəmiyyətlərinin birliyi və əməkdaşlığı mühüm nəticələr verir. O qeyd edib ki, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının əsas vəzifəsi ədaləti müdafiə etmək, cəmiyyətin haqq səsinə dünyaya çatdırmaqdır.

Hüseyn Böyükfırat, həmçinin Qarabağ Zəfəri zamanı Türkiyənin və Azərbaycanın birlik nümayiş etdirdiyini vurğulayıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri Amin Məmmədov bildirib ki, D8 al-yansı tərkibində 10 milyon nəfər əhalisi olan ölkədən tutmuş 300 milyona yaxın əhalisi olan dövlətlər yer alır və bu müxtəliflik böyük potensial deməkdir. Onun sözlərinə görə, bu təşkilat qlobal həmrəylik və qarşılıqlı inkişaf üçün mühüm platforma ola bilər. "Bu gün burada inkişaf etməkdə olan ölkələrin nümayəndələri kimi toplaşmışıq. Tarix boyu suverenliyimizi möhkəmləndirmək, iqtisadiyyatımızı inkişaf etdirmək, təhsil, səhiyyə və ətraf mühitin qorunması sahələrində mübarizə apar-

mışıq. D8 çərçivəsində Azərbaycan digər ölkələrin dövlətçilik təcrübəsindən faydalana, eyni zamanda öz uğurlu modellərini bölüşə bilər ki, bu da ölkəmiz üçün unikal imkan yaradır", - deyə Amin Məmmədov əlavə edib.

Ərəb Dövlətləri Liqasının Ətraf Mühit və Meteorologiya İdarəsinin direktoru Mahmud Fəth-Allahın fikrincə, inkişaf etməkdə olan ölkələrin - Qlobal Cənubun beynəlxalq təşəbbüslərdə iştirakı bilik və öhdəliklərin paylaşılması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu iştirak qlobal siyasət və qərarların daha inklüziv və müxtəlif baxışları əhatə etməsinə imkan yaradır. O bildirib ki, Qlobal Cənub ölkələrinin beynəlxalq platformalarda fəal iştirakı onların səslərinin eşidilməsini təmin edir və qlobal qərarlara təsir imkanlarını artırır. Bu, həmçinin onların sosial-iqtisadi inkişafına müsbət təsir göstərir.

Mahmud Fəth-Allah vurğulayıb ki, inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında birliyin və əməkdaşlığın gücləndirilməsi iqlim dəyişikliyi, sağlamlıq böhranları və yoxsulluğun azaldılması kimi ortaq problemlərin həllinə yönəlmiş birgə söyləri gücləndirir. Onun sözlərinə görə, bu fəal iştirak ölkələrin maraqlarını müdafiə etməyə və qlobal miqyasda gələcəyə dair vahid vizyonun formalaşmasına mühüm töhfə verir.

İqlim dəyişikliyi üzrə fəal Olumide Idovu diqqətə çatdırıb ki, D8 təşkilatı yoxsulluq, iqlim dəyişikliyinə təsirləri, rəqəmsal bərabərsizlik, ticarət balansı və digər qlobal çağırışlar daxil olmaqla, Qlobal Cənub ölkələrinin üzləşdiyi ədalətsizliklərə qarşı mübarizədə və onlara cavab verilməsində vahid cəbhə kimi çıxış edir.

Ekofəal qeyd edib ki, hazırda keçirilən tədbirlər və müzakirə olunan mövzular D8 əməkdaşlığının firavan gələcək naminə necə gücləndirilə biləcəyini göstərir. Afrikada əhalisinin sayına görə Nigeriyanın ön sıralarda olduğunu xatırladan fəal vurğulayıb ki, ölkə iqtisadi inkişaf baxımından ciddi çağırışlarla üz-üzədir. Bu baxımdan D8 əməkdaşlığı üzv ölkələr arasında iqtisadi integrasiyanın və birgə inkişafın vacibliyini önə çıxarır.

Digər çıxış edənlər Banqladeşin SETU təşkilatının icraçı direktoru Abdul Quader, İnformasiya Texnologiyaları və Açıq Mənbə Assosiasiyasının nümayəndəsi İrvan Nanda, Gənc Sülh və İnkişaf Korpusunun (YPDC) üzvü Adnan Ullah, Malayziyanın "Generation Nexus" təşkilatının nümayəndəsi Muhammad Naufal Qlobal Cənub ölkələrinin birgə əməkdaşlığının və inkişafının vacibliyini vurğulayıblar. Onlar rəqəmsal bərabərlik, gənclərin sülh və inkişaf proseslərinə cəlb edilməsi, həmçinin sosial bərabərlik və inklüzivlik prinsiplərinin təşviqinin Qlobal Cənubun dayanıqlı inkişafı üçün əsas amillər olduğunu qeyd ediblər. Eyni zamanda texnoloji bərabərliyin təmin edilməsi, gənclərin liderlik bacarıqlarının inkişafı və ortaq gələcək üçün güclü tərəfdaşlıq yaradılması yolları ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Panel iclas müzakirələrlə davam etdirilib.